

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2019. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 8. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

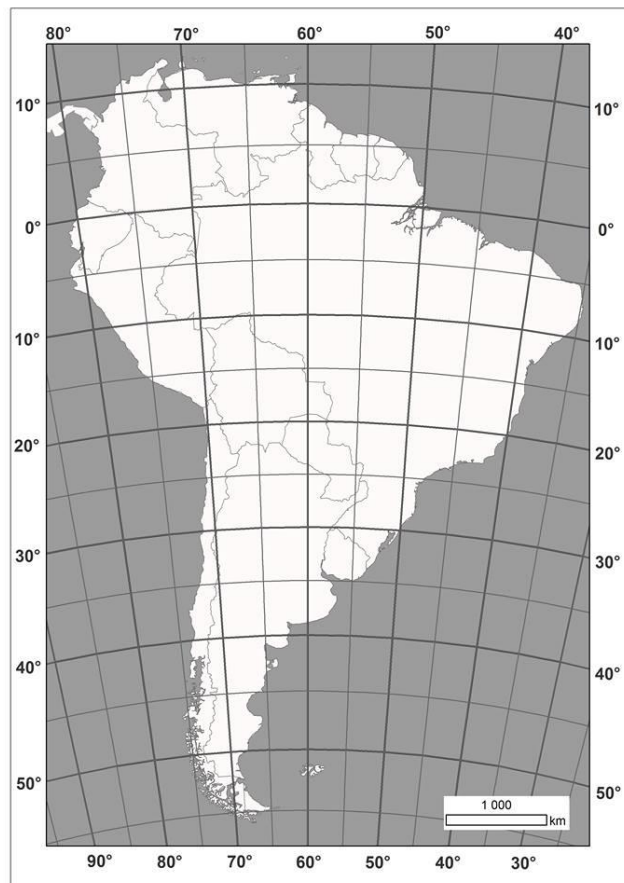
Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja.

Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

PRVA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE JUŽNE AMERIKE I OCEANA KOJI JE OKRUŽUJU.

1

1. Ucertaj točku i uz nju upiši slovo **A** na sjecištu **45°** južne geografske širine i **40°** zapadne geografske dužine.

2

2. Ime države Južne Amerike s najvećim brojem hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka prema podacima Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske je _____.

Upiši broj 1 na priloženoj karti u prostor te države. Ime države Južne Amerike koja je na drugom mjestu po brojnosti hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka je _____ . Upiši broj 2 na priloženoj karti u prostor te države.

U SLJEDEĆEM ZADATKU UPIŠI POJMOVE NA PREDVIĐENO MJESTO U TABLICI.

2

3. Dopuni tablicu upisivanjem odgovarajućih pojmova u prazna polja.

Tab. 1. Najviše planine i njihovi vrhovi u Hrvatskoj		
Planina	Vrh	Nadmorska visina (m)
Dinara	Dinara	1831
	Sveti Jure	1762
Velebit		1757
Plješivica	Ozeblin	1657
Velika Kapela	Bjelolasica - Kula	1533

U SVAKOM OD SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2

4. Koji od navedenih azimuta predstavljaju sporedne strane svijeta?

- a) 115°   b) 145°   c) 225°   d) 245°   e) 315°

2

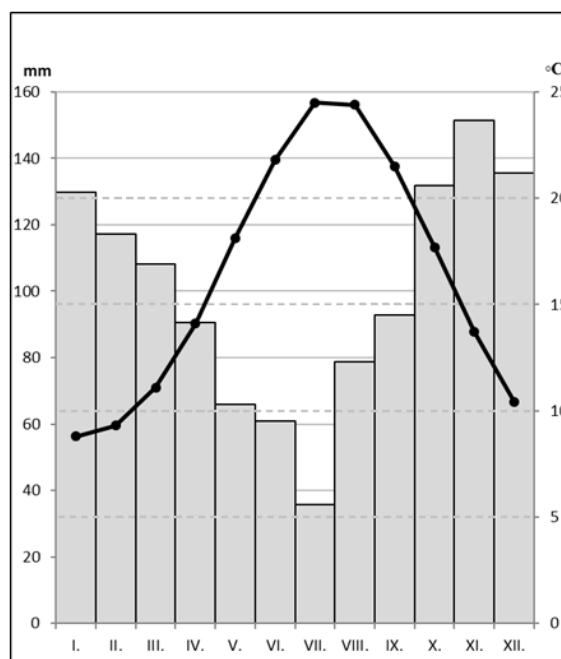
5. Koje od navedenih susjednih država imaju više stanovnika od Hrvatske?

- a) Bosna i Hercegovina   b) Crna Gora   c) Mađarska   d) Slovenija   e) Srbija

- 2 6. Koje su od navedenih špilja i jama smještene u Gorskom kotaru?
 a) Baredine   b) Biserujka   c) Lokvarka   d) Vilimova jama   e) Vrelo
- 2 7. U kojim od navedenih organizacija Hrvatska nije članica u ožujku 2019. godine?
 a) CEFTA   b) MMF   c) OESS   d) OPEC   e) WTO
- 2 8. Koja su površinom dva najveća otoka u hrvatskom dijelu Jadranskoga mora?
 a) Brač   b) Cres   c) Hvar   d) Korčula   e) Krk
- 2 9. U kojim se od navedenih naselja nalaze solane?
 a) Crikvenica   b) Kali   c) Pag   d) Ston   e) Umag
- 2 10. Koji od navedenih otoka nisu povezani mostom s kopnom?
 a) Krk   b) Murter   c) Pag   d) Rab   e) Šolta

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG KLIMATSKOG DIJAGRAMA. PODATKE JE POTREBNO ZAOKRUŽITI NA JEDNU DECIMALU.

- 3 11. Godišnja amplituda temperature zraka iznosi _____. Prosječna temperatura klimatološki najtoplijeg godišnjeg doba iznosi _____ i naziv tog godišnjeg doba je _____. Visoku insolaciju povezanu s pretežno vedrim vremenom donosi područje tlaka zraka koje nastaje nad Atlantskim oceanom, a naziv tog polja je _____.

- 2 12. Ukupna prosječna količina padalina klimatološkog godišnjeg doba s najvećom prosječnom količinom padalina iznosi _____ i naziv tog godišnjeg doba je _____. Naziv tipa klime prikazane na ovom klimatskom dijagramu je _____ klima.

Prostor za računanje:

- 1 13. Zaokruži slovo ispred imena grada u kojem je mjerna postaja čijim mjerenjima odgovara prikazani klimatski dijagram.
 a) Dubrovnik   b) Knin   c) Rijeka   d) Zagreb

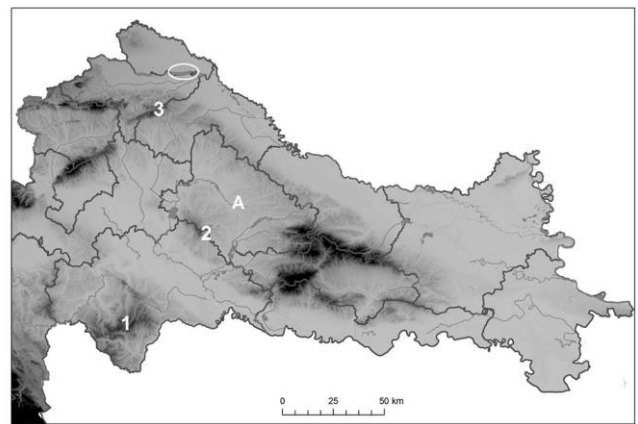
SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA HRVATSKE.

3 **14.** Na crte iza brojeva upiši imena reljefnih uzvisina.

1 _____

2 _____

3 _____

1 **15.** Ime površinom najvećeg umjetnog jezera u Hrvatskoj zaokruženog na karti je _____ jezero.

2 **16.** Ime županijskog središta u županiji označenoj slovom A je _____.
Koje je ime druge po brojnosti nacionalne manjine u toj županiji, iza Srba? _____

U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA POVEŽI POJMOVJE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3 **17.** Poveži datume s blagdanom ili spomendanom Republike Hrvatske.

____ Dan državnosti

____ Dan međunarodnog priznanja Republike Hrvatske

____ Dan neovisnosti

A) 15. siječnja

B) 25. lipnja

C) 5. kolovoza

D) 8. listopada

E) 11. studenoga

3 **18.** Poveži tradicijske regije s oznakama za autoceste koje njima prolaze.

____ A3

____ A4

____ A8

A) Baranja

B) Istra

C) Lika

D) Međimurje

E) Moslavina

3 **19.** Poveži grad s brodogradilištem koje se u njemu nalazi.

____ 3. maj

____ Brodosplit

____ Uljanik

A) Kraljevica

B) Pula

C) Rijeka

D) Split

E) Trogir

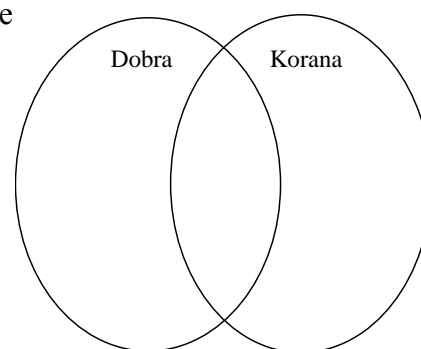
3 **20.** Poveži današnje države s nazivima za hrvatsko iseljništvo u njima.

___ Gradišćanski Hrvati	A) Austrija
___ Karaševski Hrvati	B) Italija
___ Moliški Hrvati	C) Rumunjska
	D) Slovenija
	E) Srbija

U SLJEDEĆEM ZADATKU RAZVRSTAJ POJMOVE UPISIVANJEM SLOVA U ODGOVARAJUĆE DIJELOVE KRUGOVA. U SVAKI DIO POVEZANIH KRUGOVA MORAJU BITI UPISANA PO DVA SLOVA.

3 **21.** Razvrstaj navedene tvrdnje o rijekama Dobri i Korani.

- A** – dijelom je granična rijeka između Hrvatske i susjedne države
- B** – istječe iz Plitvičkih jezera
- C** – ponornica
- D** – pripada Crnomorskome slijevu
- E** – teče kroz Ogulin
- F** – ulijeva se u Kupu

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DOPUNI REČENICE.

1 **22.** Proces trajnog napuštanja sela kao mjesta stanovanja naziva se _____.

2 **23.** Prvi suvremeni popis stanovništva na prostoru današnjeg teritorija Hrvatske proveden je _____ godine. Popis stanovništva u kojem je zabilježen najveći broj stanovnika na prostoru Hrvatske proveden je _____ godine (*upiši godine*).

2 **24.** Na crte iza pokrata upiši pune nazive međunarodnih organizacija i institucija na hrvatskom jeziku.

MOO _____

EBRD _____

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN.
ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

1 **25.** Na kojim se od navedenih reljefnih oblika nalaze najveće poljoprivredne površine?
a) kamenica   b) krško polje   c) ponikva   d) škrapa

1 **26.** Koji je naziv ministarstva u aktualnoj Vladi Republike Hrvatske zaduženog za vanjske poslove i odnose s Europskom unijom?
a) Ministarstvo europskih integracija
b) Ministarstvo vanjskih poslova
c) Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
d) Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG ISJEČKA DETALJNE TOPOGRAFSKE KARTE.

2 **27.** Ime otoka koji zauzima najveću površinu isječka topografske karte je _____ . Nadmorska visina najvišeg vrha na isječku iznosi _____ m.

2 **28.** Naziv linija koje prikazuju reljef na priloženom isječku karte je _____ . Nadmorska visina točke označene znakom X iznosi _____ m.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE I DIJAGRAMA.

Tab. 2. Broj stanovnika, dobne skupine i udio zaposlenih u administrativnim gradovima Osječko-baranjske županije 2011. godine

Grad	Broj stanovnika	Stanovništvo prema velikim dobnim skupinama (%)			Zaposleni (%)
		Mlado	Zrelo	Staro	
Beli Manastir	10 068	19,2	54,6	26,2	34,3
Belišće	10 825	22,1		21,3	34,8
Donji Miholjac	9 491	20,5	56,6	22,9	37,6
Đakovo	27 745	24,4	55,6	20,1	35,1
Našice	16 224	23,5	57,4	19,1	39,0
Osijek	108 048	19,8	56,4	23,8	41,8
Valpovo	11 563	22,1	56,0	21,9	36,9

Izvor: Popis stanovništva, 2011

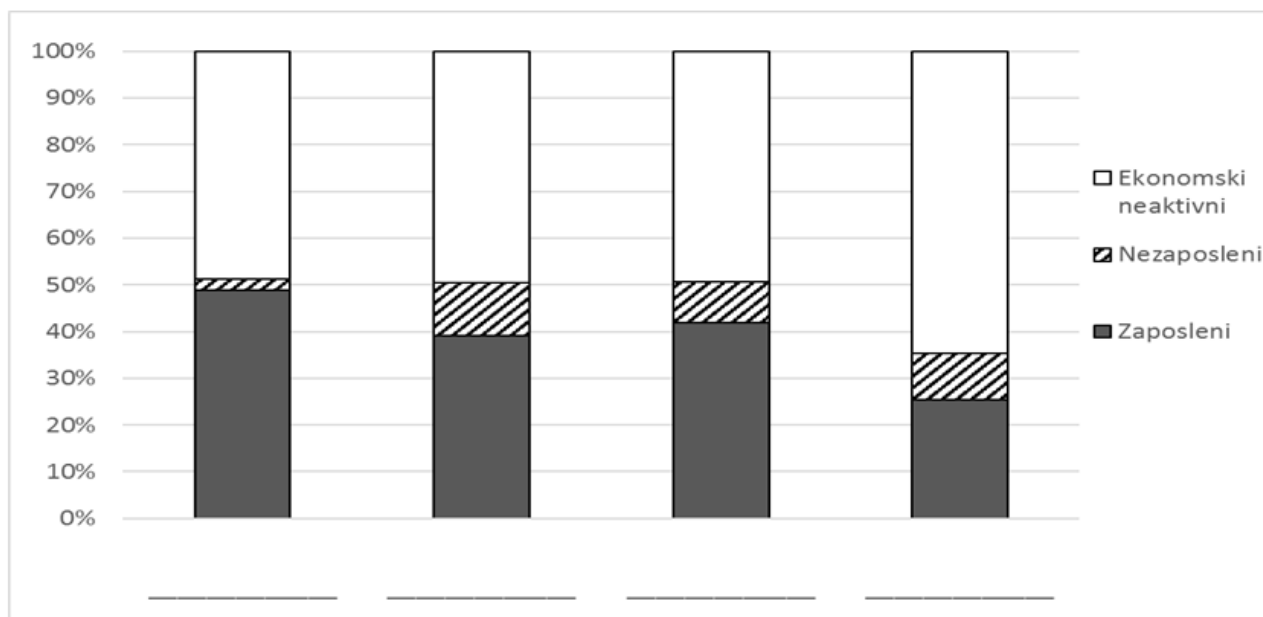
1 **29.** Upiši u tablicu vrijednost koja nedostaje.

Prostor za računanje:

1 **30.** Ime administrativnog grada Osječko-baranjske županije koji približno ima četiri puta manje stanovnika od grada u tablici s najvećim brojem stanovnika je _____.

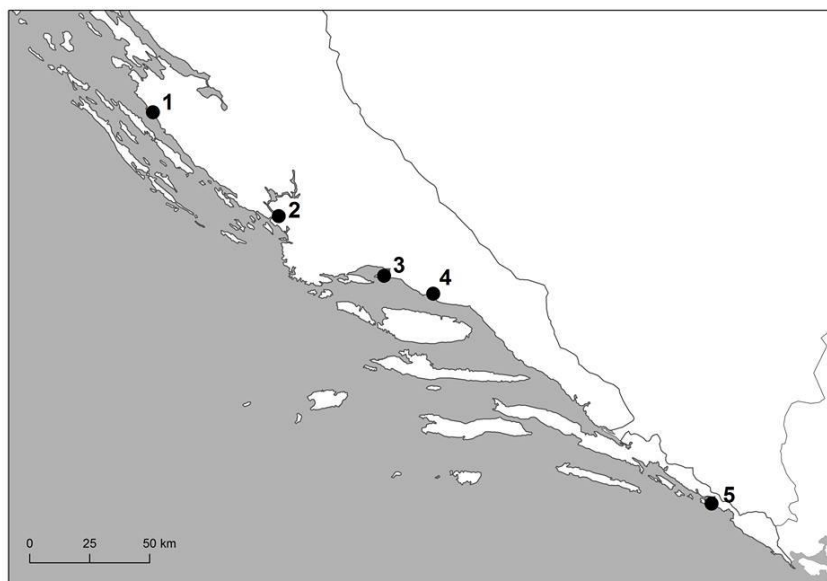
1 **31.** Ime grada s najvećim udjelom starog stanovništva je _____, a ime grada s najvećim udjelom mladog stanovništva je _____.

2 **32.** Upiši pripadajuća imena gradova na crte samo ispod onih strukturnih stupaca koji su izrađeni prema podacima iz Tablice 2.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE
KARTE JUŽNOG HRVATSKOG PRIMORJA.**

3 **33.** Ime grada čija je zračna luka smještena u naselju Čilipi je _____, a na karti je označen brojem _____.
Ime grada u kojem se nalazi putnička luka Gaženica iz koje polazi trajekt/katamaran za Rivanj, Sestrunj, Zverinac, Molat i Ist je _____, a na karti je označen brojem _____.
Ime grada na karti označenog točkom i brojem 4 je _____.

3 **34.** Kako bi Republika Hrvatska cestovno povezala vlastiti teritorij, počeli su pripremni radovi izgradnje mosta koji će spojiti kopno s poluotokom čije je ime _____. Upiši znak X u prostor tog poluotoka.
Ime naselja na tom poluotoku koje će mostom biti povezano s naseljem Komarna je _____.
Ime županije u kojoj se taj poluotok nalazi je _____ županija.

2 **35.** Ime otoka na kojem su prema posljednjem *Popisu poljoprivrede* najveće površine oranica pod aromatskim i ljekovitim biljem je _____. Upiši slovo **A** u prostor tog otoka.
Ime otoka na kojem se u posljednjih 10 godina nalazi najveći broj područja vađenja građevnog kamena je _____. Upiši slovo **B** u prostor tog otoka.